

ΜΑΘΗΜΑ 3

ΔΕΟ 24 – Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ
ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- Βασικός σκοπός ενός κέντρου Διακυβέρνησης είναι να βοηθά την κεντρική ηγεσία έτσι ώστε η Κυβέρνηση, δηλαδή ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί να επιτελούν συντονισμένο και αποτελεσματικό έργο σε όλη τη δημόσια διοίκηση.

Προκειμένου μάλιστα να υλοποιούνται με επιτυχία οι μεταρρυθμίσεις, θεωρείται σκόπιμο να υπάρχουν θεσμοί που με το ρόλο τους, τα μέσα και τις αρμοδιότητές τους, να καταφέρνουν να προωθούν αυτές τις μεταρρυθμίσεις.

- Στο πλαίσιο αυτό δημιουργήθηκαν δύο θεσμοί:

η Γενική Γραμματεία
Συντονισμού με τον
Ν.4109/2013

και η Προεδρία της
Κυβέρνησης με τον
Ν.4622/2019.

Οι δύο αυτοί θεσμοί, η κριτική αξιολόγηση και η εμπάθυνση του ρόλου τους, αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην εισαγωγή προτείνεται να συνοψίζονται τα τρία ερωτήματα θέτοντας τους βασικούς προβληματισμούς και τα ζητούμενα του καθενός. Επιπλέον θα πρέπει να αναφέρετε το θεωρητικό πλαίσιο που θα χρησιμοποιήσετε και τα σχετικά νομοθετήματα (εδώ τους Ν.4109 και Ν.4622).

ΔΕΟ 24 – Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
1^{ΗΣ} ΓΡΑΠΤΗ
ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ :
vicky.eclass4u@gmail.com

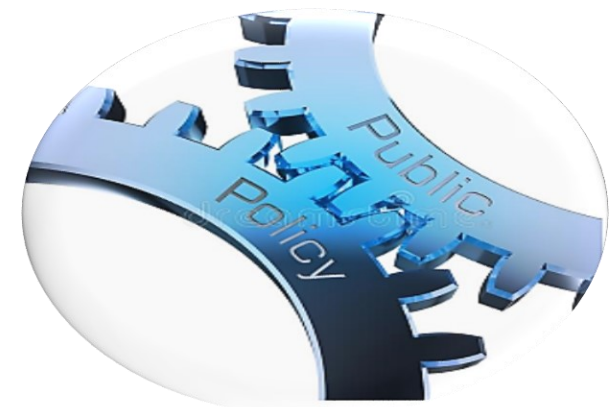
ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 1

Η οργάνωση και ο συντονισμός του κυβερνητικού έργου συνιστούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα της υλοποίησής του. Στο πλαίσιο αυτό, το 2013 θεσμοθετήθηκε η Γενική Γραμματεία Συντονισμού με σκοπό – μεταξύ άλλων – την παρακολούθηση της εφαρμογής του κυβερνητικού προγράμματος. Ενώ, έξι χρόνια αργότερα θεσπίστηκε η Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία προβλέφθηκε να υποστηρίζει τον Πρωθυπουργό κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ήτοι, ως επί το πλείστον, να τον συνδράμει στην εξασφάλιση της συνοχής και αποτελεσματικότητας της κυβερνητικής πολιτικής.

Καλείστε να εντοπίσετε σε τι συνίσταται η 'εκμάθηση πολιτικής' και πώς αυτή συνδέεται με την πρώτη μεταρρυθμιστική προσπάθεια, αυτή της σύστασης της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού.

Θεωρία και πηγές και πηγές για την απάντησή σας:

- Τόμος Α ενότητες 2.7 και 5.3
- ΟΟΣΑ (2012)
- Αιτιολογική έκθεση Ν.4109/2013
- Πραβίτα, 2014, σελ.454 και Πραβίτα, 2013, σελ.276-280

Στην έννοια της δημόσιας πολιτικής ανήκουν όλες οι διαδικασίες και οι πολιτικές δραστηριότητες, οι επίσημοι θεσμοί, η κουλτούρα ενός τόπου, η γραφειοκρατία, η επίδραση των ευρωπαϊκών και των άλλων διεθνών οργανισμών και σαφώς, οι εκάστοτε εθνικές κυβερνήσεις που διαμορφώνουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν τις δημόσιες πολιτικές.

Τις τελευταίες δεκαετίες, η διαδικασία που οδηγεί στη δημιουργία δημόσιας πολιτικής γίνεται ολοένα και πιο πολύπλοκη. Οι ομάδες οργανωμένων συμφερόντων, οι ομάδες πίεσης και οι φορείς που εμπλέκονται στην παραγωγή της πολιτικής έχουν αυξηθεί και η διαχείρισή τους, είναι πολυδιάστατη.

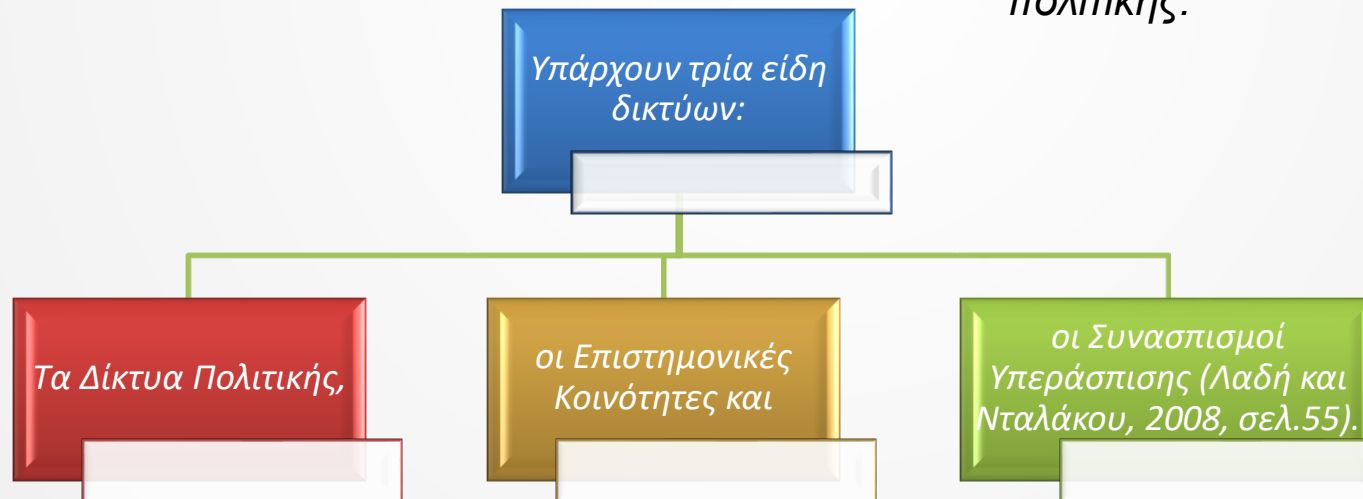

Ως αναγκαία εξέλιξη αυτής της κατάστασης, δημιουργήθηκαν και τα δίκτυα πολιτικής. Αυτά, αναφέρονται, ερμηνεύουν και αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο ισχυροί δρώντες - άλλοτε συλλογικοί και άλλοτε ατομικοί - δραστηριοποιούνται και αλληλεπιδρούν σε έναν ή / και περισσότερους τομείς πολιτικής.

Πιο απλά, σε ένα δίκτυο πολιτικής μπορεί να ανήκουν εκπρόσωποι γραφειοκρατών, κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, ομάδες συμφερόντων, επιχειρηματίες, συνδικαλιστές, αρχηγοί πολιτικών οργανώσεων, ειδικοί επιστήμονες, κ.ά. Όλοι οι προηγούμενοι, έχουν ουσιαστικά ως βασικότερο στόχο, την ικανοποίηση των ατομικών τους συμφερόντων. Συνεπώς, κάθε φορά που συζητιέται μία δημόσια πολιτική, οι παραπάνω συλλογικοί ή ατομικοί δρώντες προσπαθούν με κάθε τρόπο να περάσουν τη δική τους άποψη για το τελικό αναμενόμενο αποτέλεσμα μιας πολιτικής.

Τα δίκτυα πολιτικής, όπως τεκμηριώνεται από τους αναλυτές, διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο, όχι μόνο σε κεντρικό και σε περιφερειακό επίπεδο αλλά και σε κάθε στάδιο της εφαρμογής μιας δημόσιας πολιτικής.

Η προσέγγιση των δικτύων πολιτικής εστιάζει στις σχέσεις των φορέων, καθώς και στο ζήτημα της εκμάθησης πολιτικής. Σύμφωνα με τον Parsons, (1985 στο Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.55), εκμάθηση πολιτικής εννοείται η διαδικασία κατά την οποία οργανώσεις και κράτη μαθαίνουν το ένα από την εμπειρία και τα λάθη του άλλου.

Άμεσα συνδεδεμένη με την έννοια των δικτύων πολιτικής αλλά κυρίως με την έννοια της εκμάθησης πολιτικής είναι και οι συνασπισμοί υπεράσπισης αφού με το πλαίσιο αυτό δημιουργείται μία βάση ερμηνείας σχετικά με το πώς οι Κυβερνήσεις μαθαίνουν ή αλλάζουν τις πολιτικές τους μέσα από διαδικασίες εκμάθησης (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.57).

Πέραν της επίδρασης των δικτύων πολιτικής, των Συνασπισμών Υπεράσπισης και των Επιστημικών Κοινοτήτων, η εκμάθηση πολιτικής συνδέεται και με τη μεταφορά πολιτικών, που επικεντρώνεται στην επίδραση των εξωγενών παραγόντων (εξευρωπαϊσμός και παγκοσμιοποίηση), κατά τον σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών και κατά την υιοθέτηση των απαραίτητων θεσμών.

Έναν τέτοιο θεσμό που διαμορφώθηκε στη βάση του ανωτέρω πλαισίου και συνολικά επηρεάστηκε από όλους τους προαναφερόμενους παράγοντες, αποτελεί και Γενική Γραμματεία Συντονισμού, που νομοθετήθηκε με τον νόμο 4109, το 2013.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο θεσμός συνδέεται με μία οικειοθελή μεταφορά πολιτικής, που αναγνωρίστηκε ως αναγκαιότητα από την ελληνική πλευρά, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο δυνατόν καλύτερος συντονισμός του κυβερνητικού έργου.

Η εκμάθηση πολιτικής στην περίπτωση της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού του κυβερνητικού έργου συνδέεται με την πορεία των μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα, που διαχρονικά χαρακτηρίζεται περιορισμένη έως και ανύπαρκτη σε πολλές περιπτώσεις.

Ανάμεσα στα αίτια αυτών των αποτυχιών εντάσσεται και η προσπάθεια για την ένταξη στο Ελληνικό διοικητικό σύστημα ενός θεσμού, που θα υποστηρίζει ουσιαστικά τις δομές του κέντρου διακυβέρνησης, δηλαδή τον Πρωθυπουργό τους υπουργούς και τις διυπουργικές επιτροπές.

Οι λόγοι αφορούν κυρίως τα εξής (Αιτιολογική Έκθεση, Ν.4109/2013, σελ.4):

- διαπίστωση ότι το κέντρο διακυβέρνησης δεν είχε στρατηγική κατεύθυνση,

- η αδυναμία λήψης ισχυρών πολιτικών αποφάσεων,

- η αναποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση,

- η απουσία κεντρικής διεύθυνσης των μεταρρυθμίσεων,

- η μη υλοποίηση των πολιτικών και μεταρρυθμίσεων.

- Συνεπώς στην περίπτωση της ΓΓΣ, η εκμάθηση συνδέεται με την αναγνώριση των παραπάνω αδυναμιών στο πεδίο της κυβερνητικής διακυβέρνησης.

Μέχρι τη δημιουργία της ΓΓΣ, το κέντρο διακυβέρνησης παρουσιάζει προβληματικές περιοχές και στην πράξη δεν πραγματοποιήθηκε ο επιτελικός ρόλος των υπηρεσιών που υπάγονται στον πρωθυπουργό (Μακροδημήτρης, 1992 και Πραβίτα, 2014, σελ.454).

Η δράση των εν λόγω υπηρεσιών περιορίστηκε στη διαχείριση νομικών θεμάτων και στην ευρύτερη διοικητική υποστήριξη του Πρωθυπουργού. Το περιορισμένο σε αποτελεσματικότητα έργο τους, εν μέρει οφείλεται και στον "πλουραλισμό συμβουλευτικών υπηρεσιών" (Rhodes, 2006, p.334, στο Πραβίτα, 2014), που έχει στη διάθεσή του ο Πρωθυπουργός, κάτι που τελικά δε φαίνεται να διευκολύνει το έργο του.

Μέχρι τη δημιουργία της ΓΓΣ, το κέντρο διακυβέρνησης παρουσιάζει προβληματικές περιοχές και στην πράξη δεν πραγματοποιήθηκε ο επιτελικός ρόλος των υπηρεσιών που υπάγονται στον πρωθυπουργό (Μακροδημήτρης, 1992 και Πραβίτα, 2014, σελ.454).

Η δράση των εν λόγω υπηρεσιών περιορίστηκε στη διαχείριση νομικών θεμάτων και στην ευρύτερη διοικητική υποστήριξη του Πρωθυπουργού. Το περιορισμένο σε αποτελεσματικότητα έργο τους, εν μέρει οφείλεται και στον "πλουραλισμό συμβουλευτικών υπηρεσιών" (Rhodes, 2006, p.334, στο Πραβίτα, 2014), που έχει στη διάθεσή του ο Πρωθυπουργός, κάτι που τελικά δε φαίνεται να διευκολύνει το έργο του.

Όπως άλλωστε δείχνει διαχρονικά η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, Κυβερνήσεις από διαφορετικά κόμματα και σε διαφορετικές χρονικές περιόδους απέτυχαν κατά τον συντονισμό του έργου τους, υιοθέτησαν αναποτελεσματικούς θεσμούς με περιορισμένο επιτελικό ρόλο και χωρίς δυνατότητες ουσιαστικής συνδρομής στον Πρωθυπουργό. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις των Κυβερνήσεων Παπανδρέου το 1963, με υπουργό συντονισμού, η Κυβέρνηση Ράλλη (1980-1981) με Υπουργείο Συντονισμού επίσης, ενώ η Κυβέρνηση Παπαδήμου το 2011 διέθετε δύο Αντιπροέδρους της Κυβέρνησης με αρμοδιότητα τον συντονισμό (Πραβίτα, 2013, σελ.276-280).

Τέλος επειδή κατά καιρούς προκύπτουν εναλλαγές πολιτικών κομμάτων αλλά και ασύμβατοι μεταξύ τους πολιτικοί σχηματισμοί, προέκυψε η ανάγκη δημιουργίας ενός τέτοιου θεσμού. Μέσα δηλαδή από μία διαδικασία εκμάθησης , με την επίδραση διαφόρων δικτύων, δημιουργήθηκε ένα κεντρικό συντονιστικό κέντρο- θεσμός διακυβέρνησης- η Γενική Γραμματεία Συντονισμού, το 2013. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται και η σύνδεση του θεσμού με την εκμάθηση πολιτικής, από την εμπειρία και γνώση που αντλήθηκε από το εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας.

Σύμφωνα με τους Dolowitz & Marsh (1999, p.344, στο Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.135), μεταφορά πολιτικών η μίμηση και η εκμάθηση αναφέρονται σε μία διαδικασία στην οποία , η γνώση και η εμπειρία από τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις και τους θεσμούς άλλων χωρών αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση δημόσιας πολιτικής.

Με αυτό το σκεπτικό και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στην **εκμάθηση πολιτικής** ως εξής:
«Με τα έργα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από την περιφερειακή και πολιτική συνοχής της ΕΕ, εκπονούνται σημαντικές μελέτες, αναλύσεις, αναφορές και αποτελέσματα, τα οποία μπορούν να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών σε όλη την ΕΕ. Αυτή η βάση δεδομένων με δυνατότητα αναζήτησης δημιουργήθηκε πρωταρχικά για οργανωτές έργων, διαμορφωτές πολιτικών και άλλους επαγγελματίες για την προώθηση της εκμάθησης πολιτικών και περιέχει περιπτώσιολογικές μελέτες, εκ των υστέρων αναφορές αξιολογήσεων και άλλες συνόψεις σχετικά με τα έργα. Αυτά τα έγγραφα διατίθενται ελεύθερα μέσω αναζήτησης με τη χρήση των παρακάτω πεδίων» (https://ec.europa.eu/regional_policy/el/projects/best-practices).

Στο πλαίσιο αυτό, η διεθνής (και ειδικά η ευρωπαϊκή εμπειρία) όπως αυτή αποτυπώνεται και σε σχετική έκθεση του ΟΟΣΑ (2012), αλλά και στην αιτιολογική έκθεση του Ν.4109/2013, οδήγησε στην υιοθέτηση του θεσμού της Γενικής Γραμματείας συνασπισμού του κυβερνητικού έργου.

ΔΕΟ 24 – Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
1^{ΗΣ} ΓΡΑΠΤΗ
ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ :
vicky.eclass4u@gmail.com

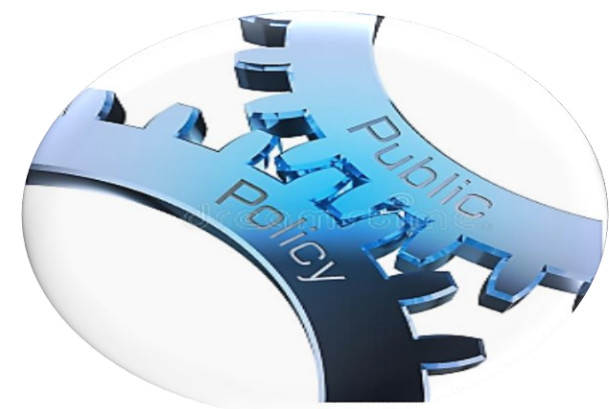
ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2α

2.Α. Ποια ήταν τα αποτελέσματα που επιδιώκονταν με την ίδρυση της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού του κυβερνητικού έργου;

Θεωρία για την απάντησή σας θα βρείτε στις ακόλουθες πηγές:

- Νόμος 4109/2013 ,
- Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου , σελίδες 3-5
- Πραβίτα (2013)

Αναφερθείτε στις έννοιες : Εφαρμογή πολιτικής - αποτελεσματικότητα – αποδοτικότητα, οικονομικότητα και γενικά οφέλη - κόστος. Δεν σας φτάνουν οι λέξεις για να αναλύσετε το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ. Αρκεστείτε σε συμπεράσματα σχετικά με τις παραπάνω αρχές του. Την απάντησή σας εδώ, την καθοδηγούν οι πηγές που σας έχουν δοθεί.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, την ευθύνη για τη διακυβέρνηση της χώρας διαθέτει η Κυβέρνηση ως συλλογικό όργανο και θεσμός. Μολονότι η διακυβέρνηση της χώρας δεν ανατίθεται κατά το Σύνταγμα στον Πρωθυπουργό και μόνο, αυτός έχει επιφορτιστεί, πάντως, με την αρμοδιότητα της εξασφάλισης της ενότητας και της συνοχής της δράσης της Κυβέρνησης. Η δε αποστολή των υπηρεσιών που υπάγονται άμεσα στον Πρωθυπουργό, όπως εξάλλου αυτή έχει αποτυπωθεί στις σχετικές διατάξεις, συνίσταται στη διευκόλυνση του από μέρους του συντονισμού της Κυβέρνησης, στην πράξη ωστόσο, διαχρονικά δεν έχει εκπληρωθεί αυτός ο στόχος, στον απαιτούμενο βαθμό (Πραβίτα, 2013, σελ.277-278).

Βασική προϋπόθεση ενός αποτελεσματικού κέντρου διακυβέρνησης είναι η λειτουργία του ως κεντρικού καθοδηγητικού μοχλού, που διευκολύνει τον συντονισμό, τη σύμπραξη και τη συνεργασία σε όλη τη δημόσια διοίκηση. Ένα τέτοιο κέντρο θα πρέπει επίσης να είναι ικανό να ωθεί προς την εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων σε επίπεδο οικονομικό και κοινωνικό (ΟΟΣΑ, 2012).

Στην αιτιολογική έκθεση του νόμου 4109/2013, αποτυπώνονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τη λειτουργία της ΓΓΣ. Καταρχάς, βασικό της καθήκον ορίστηκε η υποστήριξη του Πρωθυπουργού, η συμβολή της στη συνοχή του έργου της Κυβέρνησης, η προώθηση των μεταρρυθμίσεων, η αποτελεσματική συνέργεια των διαφόρων Υπουργείων και η αντιμετώπιση τυχόν διαφωνιών και γενικά αντίθετων απόψεων που δυσχεραίνουν το κυβερνητικό έργο.

Για τον στόχο αυτό, ο ΟΟΣΑ (2012, σελ.54), αναφέρει ότι ένα κέντρο διακυβέρνησης πρέπει να διαθέτει στρατηγικό όραμα, να επικοινωνεί, να λογοδοτεί για τα συνολικά του αποτελέσματα και να σχεδιάζει στρατηγικές που οδηγούν σε συνολική δέσμευση.

Πιο συγκεκριμένα, τα κυριότερα αποτελέσματα που επιδιώκονταν με την ίδρυση της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού ήταν

(Αιτιολογική Έκθεση 4103/2013):

Υποστήριξη του Πρωθυπουργού στην επιτέλεση του συντονιστικού του ρόλου, παρέχοντάς του όλες τις επεξεργασμένες πληροφορίες, που απαιτούνται για την επιτέλεση του ρόλου του.

Αποτροπή της προώθησης αλληνοαναιρούμενων ενεργειών και αποφάσεων, που προκαλούν καθυστερήσεις και τριβές, συμβάλλοντας έτσι στη συνεκτικότητα της κυβερνητικής δράσης

Ενδυνάμωση πολιτικά και τεχνοκρατικά της επίτευξης δύσκολων μεταρρυθμίσεων, στις οποίες εμπλέκεται μεγάλος αριθμός Υπουργείων.

Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων πολιτικά και διοικητικά, εξορθολογισμός και διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, καθώς και της επίτευξης ολοκληρωμένων αποτελεσμάτων.

Γεφύρωση, σε προοπτική, με τη λειτουργία της του διαχρονικού χάσματος διϋπουργικής συνεργασίας που διαπιστώνεται και από τον ΟΟΣΑ, διαμορφώνοντας κουλτούρα συναντίληψης και οργανωμένης συνεργασίας με τα Υπουργεία για την επίτευξη κοινών στόχων.

Τέλος, με το σχέδιο νόμου εκπληρώνεται και η απαίτηση του ν. 4046/2012, στον οποίο προβλέπεται η δημιουργία μιας σταθερής δομής για τον διϋπουργικό συντονισμό.

Πέραν των ανωτέρω τα αναμενόμενα αποτελέσματα για την Γενική Γραμματεία Συντονισμού συνδέθηκαν με τις μεταρρυθμίσεις. Ειδικότερα, η ασάφεια και η κατακερματισμένη κινητοποίηση των προηγούμενων Κέντρων Διακυβέρνησης κατέστησε αναγκαία την αντιμετώπιση του εν λόγω θεσμού, ως θεματοφύλακα της "μεταρρυθμιστικής ατζέντας". Αυτό σημαίνει ότι ανάμεσα στα αποτελέσματα από τη λειτουργία του αναμενόταν και η ικανότητα συλλογικής δέσμευσης και επικοινωνίας, αλλά και η μέριμνα για την εφαρμογή τους.

Με τα παραπάνω κατά κύριο λόγο σχεδιάστηκε ένα κέντρο διακυβέρνησης -η ΓΓΣ- που είχε ως κυρίαρχο ρόλο τη διασφάλιση της κυβερνητικής συνεκτικότητας, ενώ παράλληλα, ως πυρήνας της δράσης της ορίστηκε η οργάνωση της εκτέλεσης του έργου του Πρωθυπουργού σε αгаσθή συνεργασία με τα Υπουργεία.

ΔΕΟ 24 – Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
1^{ΗΣ} ΓΡΑΠΤΗ
ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ :
vicky.eclass4u@gmail.com

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2β

2. Β. Έχοντας υπόψη τα είδη των επιπτώσεων που επέφερε η δημιουργία τής εν λόγω δομής διακυβέρνησης, πώς στοιχειοθετείται το έλλειμμα υλοποίησης που επικαλείται το νέο νομοθετικό εγχείρημα, το οποίο έλαβε χώρα τον Αύγουστο

2019;

Θεωρία για την απάντησή σας θα βρείτε:

-Τόμος Α, ενοτ.3.4- 3.5

- Ν.4622/2019

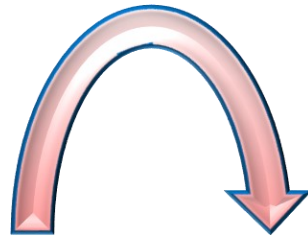
-Αιτ. Έκθεση Ν.4622/2019

-Εγχειρίδιο για τις διαδικασίες διυπουργικού συντονισμού της Ελληνικής

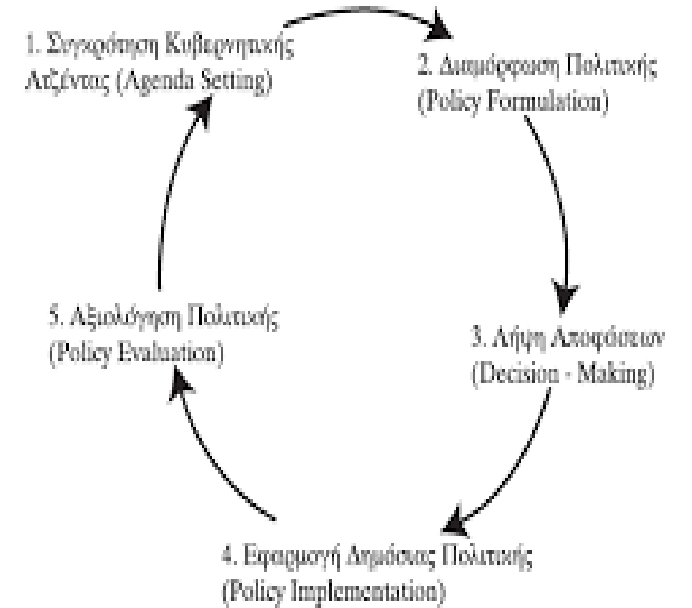
Κυβέρνησης (Ιούνιος 2018), σελίδες 13-20.

Στο στάδιο της εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής, υλοποιούνται οι αποφάσεις που λήφθηκαν στο προηγούμενο στάδιο . Κατά την εφαρμογή, η πολιτική αφού διαμορφωθεί και νομιμοποιηθεί από την κεντρική κυβέρνηση, παραδίδεται στο διοικητικό σύστημα για να εκτελεστεί (Λαδή και Νταλάκου 2008, σελ. 81-82).

Αφού εφαρμοστούν οι πολιτικές, αμέσως μετά ακολουθεί το στάδιο της αξιολόγησης. Στη φάση αυτή του κύκλου δημόσιας πολιτικής εξετάζονται οι εκροές και οι επιπτώσεις, δηλαδή αυτά που παράχθηκαν - δημιουργήθηκαν από τα κυβερνητικά σώματα (αγαθά, υπηρεσίες ρυθμίσεις και κανόνες) και εκτιμάται ο βαθμός επιτυχίας τους η αποτελεσματικότητά τους, όταν αυτά φτάνουν στους πολίτες δηλαδή στους τελικούς αποδέκτες τους (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.87).

Οι επιπτώσεις μιας δημόσιας πολιτικής μπορεί να είναι
(Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.88):

Κατά την αξιολόγηση του θεσμού της ΓΓΣ, τόσο από εξωτερικούς φορείς (ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή), διαφάνηκε ξεκάθαρα η διαρθρωτική αναποτελεσματικότητα (αιτιολογική έκθεση Ν.4622/2019, σελ.4).

Ανάμεσα στις επιπτώσεις του εν λόγω θεσμού, επισημάνθηκαν

φαινόμενα ανορθολογισμού,

μορφές εσωστρέφειας,

επανεμφάνιση πελατειακών σχέσεων και

εκ νέου αύξηση του μεγέθους του δημόσιου τομέα

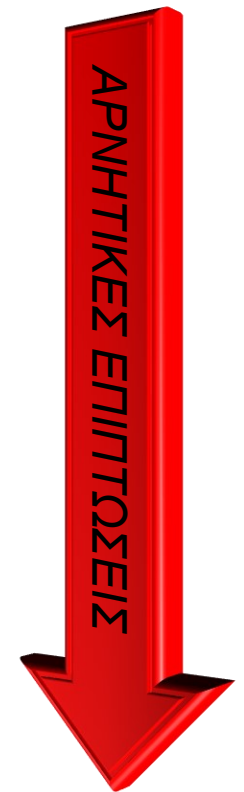
(Αιτ. Έκθεση Ν.4622/2019).

Περαιτέρω, αρνητικές είναι οι επιπτώσεις και σε επίπεδο αντιμετώπισης των βασικών προβλημάτων της χώρας, αφού η κυβέρνηση δεν κατάφερε να διαχειριστεί ικανοποιητικά, παιδιά όπως το δημοσιονομικό, δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει διαφάνεια στη δράση της και δεν ήταν επαρκής στη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού (Αιτ. Έκθεση Ν.4622/2019, σελ.4 και ΟΟΣΑ, 2012).

Μάλιστα, σε πανελλαδική έρευνα της Public Issue (Φεβρ'2019), οι πολίτες σε συντριπτικό ποσοστό, της τάξης του 84%, αποφάνθηκαν αρνητικά αναφορικά με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στη λειτουργία της Κυβέρνησης.

Τα ανωτέρω αποτυπώνουν το έντονο έλλειμμα εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς, καθώς και την περιορισμένη νομιμοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών και αποφάσεων

Πιο αναλυτικά, υπό την οπτική των επιπτώσεων από τη λειτουργία της ΓΓΣ, σημαντικό συμπέρασμα αποτελεί ότι ούτε αυτός ο θεσμός τα έξι χρόνια λειτουργίας του δεν κατάφερε να πραγματοποιήσει τον αναμενόμενο επιτελικό ρόλο, για τον οποίο ιδρύθηκε.

Ως προβληματικό πεδίο μπορεί να χαρακτηριστεί η δράση της ΓΓΣ, αφού αυτή εξαντλήθηκε στην αντιμετώπιση νομικών θεμάτων και στη διοικητική υποστήριξη του Πρωθυπουργού (Πραβίτα, 2014, σελ.454). Σπάνια δε, η αποστολή της ΓΓΣ, συνδέθηκε με τεκμηρίωση των σχεδιαζόμενων και των προβληματικών δημόσιων πολιτικών. Η μεγαλύτερη αδυναμία του θεσμού φαίνεται ότι συνδέεται με την ασαφή δομή του και την επικάλυψη αρμοδιοτήτων, κάτι που τελικά επιφορτίζει περισσότερο παρά διευκολύνει τον Πρωθυπουργό (Πραβίτα, 2014, σελ.455).

Σύμφωνα με την προαναφερόμενη έκθεση του ΟΟΣΑ (2012, σλ.57), ως κέντρο διακυβέρνησης ορίζεται ένα μικρό σύνολο θεσμών, που πρέπει να βρίσκονται στον πυρήνα της εκτελεστικής εξουσίας, με δράση που να ακολουθεί το στρατηγικό όραμα και την κατεύθυνση των δημόσιων πολιτικών.

Με αυτή τη φιλοσοφία, βασικό πυρήνα της νέας κεντρικής διακυβέρνησης - μετά την εκλογή της Κυβέρνησης Μητσοτάκη το 2019- αποτελεί η διαρκής επικοινωνία του κυβερνητικού επιτελείου με υπουργούς και γενικούς γραμματείς έτσι ώστε να συντονίζεται το κυβερνητικό πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο αυτό δημιουργήθηκε ένας νέος θεσμός η Προεδρία της Κυβέρνησης που ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2019 με τον νόμο 4022. Βασικές αρμοδιότητες της Προεδρίας αποτελούν κατά το άρθρο 22 του ίδιου νόμου:

Ο συντονισμός, ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση εφαρμογής του κυβερνητικού έργου

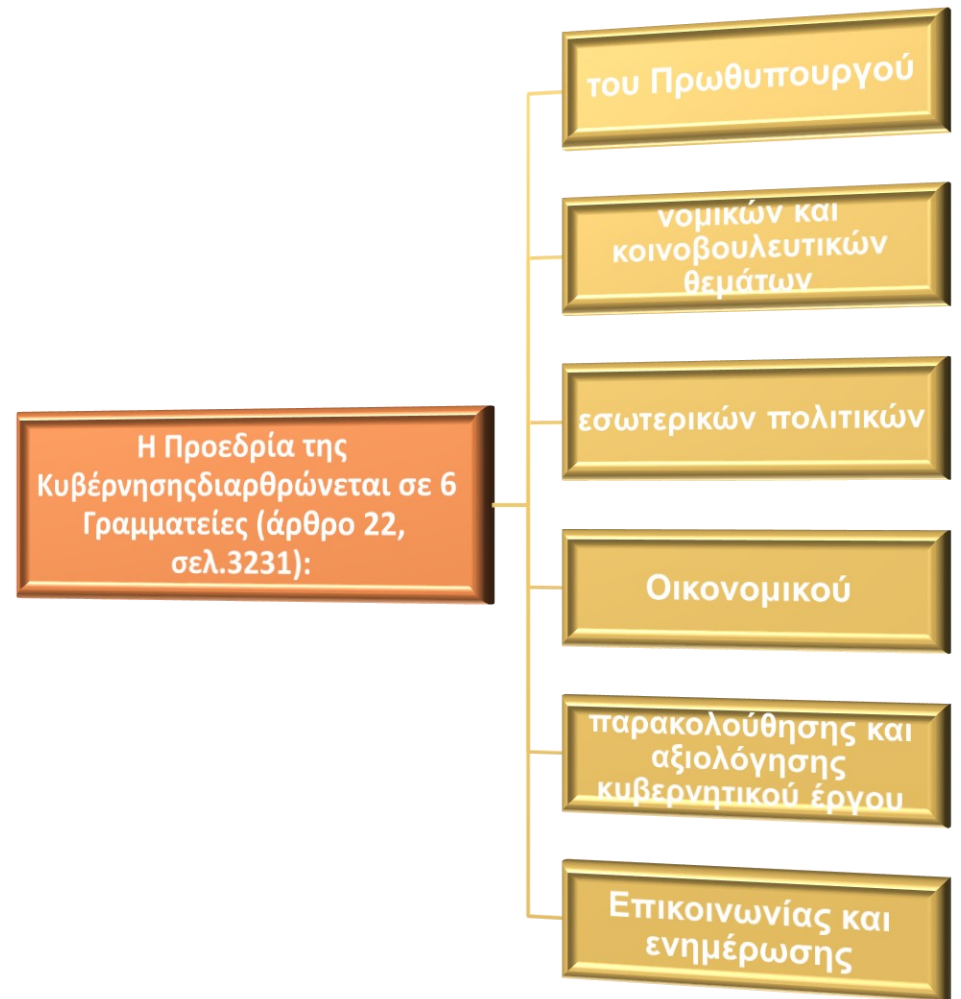
η λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της νομοθέτησης

Σχεδιασμός και υλοποίηση επικοινωνιακής κυβερνητικής στρατηγικής με το κοινό

Υποστήριξη του υπουργικού Συμβουλίου και των διυπουργικών ομάδων (Ν.4622/2019, άρθρο 22, σελ.3231).

Οι παραπάνω θεσμικές δομές του ελληνικού κέντρου διακυβέρνησης, όπως προτάθηκε ο ΟΟΣΑ, (μετά από εμπειρία και αξιολόγηση των καλών πρακτικών άλλων κρατών μελών του- μεταφορά πολιτικών), αναμένεται να παρέχουν άμεση υποστήριξη στον επικεφαλής της Κυβέρνησης.

Συγκεκριμένα η Προεδρία της Κυβέρνησης προβλέπεται να διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό, να έχει την ευθύνη βασικών οριζόντιων πολιτικών, αρμοδιότητα για τη διασφάλιση εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό δίκαιο και κανονιστική αρμοδιότητα ώστε να διαχειρίζονται την ημερήσια διάταξη του πολιτικού συμβουλίου και τη διοίκηση του ανθρώπινου προσωπικού (ΟΟΣΑ, 2012, σελ.55-57).

Με τον νέο αυτό θεσμό επιδιώκεται η αντιμετώπιση του ελλείμματος υλοποίησης του συντονισμού του κυβερνητικού έργου.

Στην πορεία των ετών, φάνηκε η αδυναμία επίτευξης συνοχής από ένα διευρυμένο και διαλείπον ως προς τη λειτουργία του Υπουργικό Συμβούλιο, ο συντονισμός του κυβερνητικού έργου επιχειρήθηκε επίσης να προωθηθεί. Είναι γεγονός ότι το συντονιστικό έργο που αναλαμβάνει ο εκάστοτε Πρωθυπουργός κατά τον σχηματισμό της Κυβέρνησής του είναι εξαιρετικά δυσχερές. Οι ενδεχόμενες αντιδράσεις του κοινωνικού συνόλου για τις κυβερνητικές επιλογές, οι πιθανές αλλαγές κατά την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής και οι διαφορές ύφους και επιλογών μεταξύ των υπουργών είναι φαινόμενα που εντείνουν την πρόκληση συνοχής και συντονισμού στο πλαίσιο της κυβερνητικής λειτουργίας. Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών δοκιμάστηκαν διάφορες μέθοδοι με σκοπό την επίτευξη του αναγκαίου τουλάχιστον βαθμού ενότητας των κυβερνητικών σχημάτων, προκειμένου η λειτουργία τους να επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Πριν από 6 χρόνια το 2013 ιδρύθηκε η ΓΓΣ και σήμερα λειτουργεί, ένας νέος θεσμός, η Προεδρία της Κυβέρνησης. Η τελευταία λαμβάνοντας υπόψη τα λάθη του παρελθόντος επιδιώκει να «διορθώσει» την κατάσταση, με νέες αρμοδιότητες και ρόλους που επικεντρώνονται στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συντονισμού του κυβερνητικού έργου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ